

Rinze Ijbema - Zondag 9

[1] 'Is hij... is het een mens?' vroeg Lucy.

'Aslan, een mens!?' zei meneer Bever verontwaardigd. 'Natuurlijk niet. Ik zei al dat hij de koning van het bos is en de zoon van de grote Keizer die boven de zee woont. Weet je niet wie de Koning der Dieren is? Aslan is een leeuw - de Leeuw, de grote Leeuw.' 'Oooh!' zei Susan, 'Ik dacht de hele tijd dat hij een mens was. Is hij niet – eh, gevaarlijk? Ik geloof vast dat ik behoorlijk bang ben als ik met die leeuw kennis moet maken.'

'Dat ben je vast en zeker, liefje, dat kun je gerust geloven,' zie mevrouw Bever, 'iemand die niet tegenover Aslan staat met knikkende knieën is of bijzonder moedig, of bijzonder dom.'

'Dus hij is tóch gevaarlijk?' zei Lucy.

'Gevaarlijk?' zie meneer Bever. 'Hoor je niet wat mevrouw Bever zegt? Niemand heeft gezegd dat hij niet gevaarlijk is. Natuurlijk is hij gevaarlijk. Maar hij is goed. Hij is onze Koning; dat zei ik toch al.'

Goed, het is maar een sprookje, het boek De leeuw, de heks en de kleerkast van C.S. Lewis. Maar een sprookje kan ook de waarheid vertellen. En hier heeft het sprookje een punt. Natuurlijk is God gevaarlijk. Maar Hij is goed. Maar eerlijk is eerlijk: persoonlijk wil ik liever een God die niet gevaarlijk is. Ik wil liever geen God die een leeuw is. Eerlijk gezegd voel ik mij meer thuis bij een god als een huisdier, een hond ofzo. – Ja, dat is oneerbiedig van mij. Maar het is wel zo. Een huisdier, een hond, die kan wel van zich afbijten, maar dan zijn altijd anderen het slachtoffer. En voor mij is het een knuffel, een huisdier, zo mak als een lam. Maar los van wat ik wil en ook los van wat sprookjes vertellen: de Bijbel zegt dat God is als een leeuw.

Een leeuw, en zo kan God inderdaad zijn tegen zijn en mijn vijanden. Dit lees je in Jesaja 31:

'Dit zegt de HEER tegen mij:

Zoals leeuw en welp grommend bij hun prooi staan

– al komen de herders te hoop gelopen,

zij storen zich niet aan hun geschreeuw

en gaan niet voor het rumoer op de vlucht –,

zo komt de HEER van de hemelse machten

om op de hellingen van de Sion te strijden.

Zoals een vogel boven zijn nest vliegt,

zo waakt de HEER van de hemelse machten over Jeruzalem,
hij waakt en hij redt, hij beschermt en bevrijdt.'

Maar de profeten vergelijken God ook met een leeuw in hoe Hij omgaat met zijn eigen volk, met ons. Zoals we lezen in Amos 3:

'Brult ooit een leeuw in het struikgewas als hij geen prooi heeft?

Gromt ooit een leeuw in zijn hol zonder iets te hebben gevangen?'

Profetieën, woorden van God, dat zijn altijd linke dingen. Uiteraard gaan profetieën, woorden van God, in tegen Gods vijanden en zijn vijanden kunnen samenvallen met onze vijanden. Maar het kan zomaar gebeuren dat zijn woorden zich richten tegen ons en dan vallen wij samen met zijn vijanden. En geen één profeet is er blij mee, maar geen één profeet komt er onderuit.

'Een leeuw heeft gebruld – wie zou er niet vrezen?

God, de HEER, heeft gesproken – wie zou er niet profeteren?'

Wat Amos hier zegt is het meest scherpe wat er in de Bijbel wordt gezegd over Gods aandeel in wat ons aan ellende overkomt. 'Geschiedt er ooit onheil in een stad zonder toedoen van de HEER?' Het antwoord dat Amos verwacht is 'nee'. 'Er gebeurt geen ramp in de stad zonder toedoen van de HEER.' Als de Catechismus het heeft over het kwaad, dat God mij in dit leven toedeelt, dan heeft de Catechismus de woorden van Amos achter zich. Maar zijn dit nou woorden die jij Amos kunt nazeggen? Ik voel de spanning, de spanning tussen dat ik God mag kennen als de door en door betrouwbare God, de God die naast mij is gaan staan als mijn bevrijder – en deze God, die tegenover mij gaat staan en die mij kennelijk kan laten struikelen. Wat nu?

[2] Wat ik je vraag, vanmiddag, is om God je God te laten zijn zonder voorwaarden vooraf. En ik vraag je dat om één eigenlijk eenvoudige reden, omdat hiermee staat of valt of Hij God is of een afgod. Een afgod, dat weet je, dat is iets wat wij zelf verzinnen om op te vertrouwen. Daar zijn wij goed in, zelf iets verzinnen om op te vertrouwen. Het kunnen je ouders zijn, dat je die de rol geeft van hoofdscheidsrechters in je leven (of juist niet, natuurlijk). Het kan je volk zijn, je Nederlanderschap ofzo, dat voor jou heilig is. Je kunt een arts je redder maken. Of een beroemdheid jouw rolmodel. Maar nu komt God de troon van jouw leven opeisen en wat doe je dan? Ik vraag je om God je God te laten zijn zonder voorwaarden vooraf. Hij wil je God zijn. Maar niet je huisdier. Hij is geen hond. Hij is een leeuw.

[3] Ik vraag je om te accepteren dat er gevechten zijn waar jij geen weet van hebt. Wat jij ziet is wat er mis gaat en wat God zo te zien zomaar laat gebeuren. En als jij dan de dupe bent dan haak jij

zomaar af. Maar stel je voor dat God echt God is en dat er meer aan de hand is dan wij kunnen zien. Als mijn kinderen in gevaar zouden zijn (en ik bid dat God me de genade geeft dat dit geen grootspraak is), dan zou ik mijn leven voor ze over hebben, als dat nodig is. Maar dan heb ik het over gevaar dat ik zie en waar ik wat aan kan doen. Maar wat als er ook van alles aan de hand is wat ik niet kan zien, maar waar ik wel een rol kan spelen – en waar Hij mij een rol laat spelen? Natuurlijk ben ik liever veilig, maar het is oorlog en oorlog is niet veilig. Dus loop ik zomaar klappen op, in die gevechten waar ik geen weet van heb. Maar God is echt God en Hij ziet wat ik niet kan zien.

[4] En ik vraag je om in je omgang met God Hem als God te blijven behandelen: met respect. Ik ben er diep van overtuigd dat God goed is. Maar Hij is geen sinterklaas. Ik weet dat je je vragen kunt hebben bij wat Hij doet, omdat wat Hij doet niet klopt met dat Hij goed is. En ik moedig je ook aan om met die vragen naar Hem toe te gaan. Maar er zijn ook momenten dat je mag zwijgen. Zoals Job: na veertig hoofdstukken redevoeringen is dit de conclusie: ik was bijna vergeten om U te respecteren, ik zwijg. Zoals Paulus: na keer op keer bidden dat een of andere ‘doorn in het vlees’ zou verdwijnen is dit het antwoord: ‘mijn genade is genoeg voor jou.’ God is een echte God, een levende God. Je kunt met Hem spreken en Hij luistert naar je. Én Hij is God, de echte GóD. Hij is groter dan ik en verdient mijn respect.

[5] En God de Leeuw is God het Lam. En met deze twee woorden of beelden probeer ik vandaag weer te geven wat Zondag 9 zegt, over Gods macht (de leeuw) en over zijn goedheid (het lam). Maar zodra ik zeg dat Hij ook als een lam is, heb ik het gevoel dat er hier een valkuil is. Deze valkuil, dat ik zeg: aan de ene kant is God als een leeuw, aan de andere kant is Hij als een lam. Aan de ene kant hard, sterkt, groot, angstaanjagend. Aan de andere kant zacht, lief, medelijdend. Maar dan loop ik het risico, dat ik alles wat ik net gezegd heb over God als leeuw weer terugneem. En dan is God niet meer dan een leeuw zonder tanden, Hij kan wat grommen maar Hij doet niets. Terwijl de kracht van God juist is hoe Hij het bij elkaar houdt: om echt als een leeuw te zijn en huiveringwekkend en tegelijk als een lam, een levend offer. Kijk maar in Openbaring 5.

‘Toen zei een van de oudsten tegen mij: ‘Wees niet verdrietig. Want de leeuw uit de stam Juda, de telg van David, heeft de overwinning behaald, en daarom mag hij de boekrol met de zeven zegels openen.’ Midden voor de troon, tussen de vier wezens en de oudsten, zag ik een lam staan. Het zag eruit alsof het geslacht was en het had zeven horens en zeven ogen; dat zijn de zeven geesten van God die over de hele wereld zijn uitgestuurd. Het lam ging naar degene die op de troon zat en ontving de boekrol uit zijn rechterhand. Op hetzelfde moment wierpen de vier wezens en de

vierentwintig oudsten zich voor het lam neer.’ En: ‘Met luide stem riepen ze: ‘Het lam dat geslacht is, komt alle macht, rijkdom en wijsheid toe, en alle kracht, eer, lof en dank.’ Elk schepsel in de hemel, op aarde, onder de aarde en in de zee, alles en iedereen hoorde ik zeggen: ‘Aan hem die op de troon zit en aan het lam komen de dank, de eer, de lof en de macht toe, tot in eeuwigheid.’’

Allereerst: wat ik net zei over God als leeuw geldt ook voor dit Lam van God. Dat je naar Hem toegaat zonder voorwaarden vooraf, dat je erkent dat Hij in een gevecht betrokken is geweest waar jij in feite geen weet van had en dat Hij je respect absoluut waard is. ‘Aan hem die op de troon zit en aan het lam komen de dank, de eer, de lof en de macht toe, tot in eeuwigheid.’ Het is een lam met een leeuwenhart, vergis je niet. Hij is er niet minder God om. Alleen: het feit dat Hij als een lam wilde zijn laat zien, hoe dicht Hij, God, bij ons wil zijn. Hij is er één van ons geworden, één van de kudde. En als één van ons heeft Hij het offer gebracht dat wij hadden moeten brengen, maar dat we niet meer konden brengen en niet meer wilden brengen. Maar door zijn offer weet jij het zeker: ik, kind van Adam, mag weer kind van God zijn. ‘Want u bent geslacht en met uw bloed hebt u voor God mensen gekocht uit alle landen en volken, van elke stam en taal. U hebt voor onze God uit hen een koninkrijk gevormd en hen tot priesters gemaakt. Zij zullen als koningen heersen op aarde.’

Maar wacht nou even. Ik heb het in deze preek over God. God is een leeuw, het symbool van zijn koning-zijn. En God is een lam, het symbool van zijn priester zijn, zijn zelfopoffering. Zo tekent de hele Bijbel de Heer en zo zie je Hem ook in Openbaring 5. Maar hier staat dat het hele doel van God dit is, dat wij een koninkrijk van priesters zijn en als koningen zullen heersen op aarde. Ik preek dus vandaag over de belijdenis dat we geloven in God de Vader, de schepper van hemel en aarde. Ik preek over die belijdenis vanuit twee bijbelse beelden van God, hoe Hij leeuw is en lam. Maar als God inderdaad, zoals de Catechismus zegt, om zijn zoon Christus mijn God en mijn Vader is, dan lijkt ik ook op Hem. **[6]** Als koning/koningin en priester/priesteres. Als leeuw en lam.

Als je vanmiddag opnieuw belijdt dat je God ziet als de Leeuw van Juda en het Lam van Pasen, dan zeg je ook iets over jezelf. Dan zeg je iets heel goeds over jezelf, iets wat de moeite waard is. Als ik mijzelf spiegel aan God, dan wil ik ook zo zijn als Hij, een leeuw en ook een lam. Hoe ga ik deze week een lam zijn? Wat betekent dat? Dat ik met de kudde meeloop? Dat ik mij weerloos af laat slachten? Maar dat is niet het beeld van het lam van God dat je in Openbaring 5 ziet. In openbaring 5 zit de geschiedenis op slot. Er is een of andere boekrol die verzegeld is en niemand kan hem openen. Behalve het lam. De geschiedenis zat op een doodlopend spoor. Niemand wist hoe wij de wereld zouden kunnen redden. Behalve het lam, dat de zonde van de wereld op zich nam. Daarmee liep Hij niet met de kudde mee – Hij ging dwars tegen de stroom in. En, ja, Hij liet zich afslachten, maar de

nadruk valt op zijn bereidheid, zijn liefde, zijn keus. En dat lam mag jij volgen. Als een lam, dus. Een priester. Een levend offer.

[7] Maar dan dus een lam met het hart van een leeuw. Eigenlijk is dus de opdracht waarmee ik ons vanmiddag opzadel niet alleen, hoe je het lam zijn en het leeuw zijn van God bij elkaar houdt, maar ook hoe je het in jezelf bij elkaar houdt. Lam met een leeuwenhart. Dat is de bedoeling van je schepper met jou. Nu weet ik niet op welke manier God je deze week vraagt om priester te zijn, wat je offer gaat zijn, wat Hij je vraagt te geven, waar Hij je vraagt te dienen. Wat ik wel van Hem begrijp, van de manier waarop Hij dient, is dat je er een actieve rol in hebt, ook wijzelf. Natuurlijk zijn wij niet als Hem. Hij heeft meer invloed op wat Hem overkomt dan wij op wat ons overkomt. Maar net als Hij kunnen wij wel ervoor kiezen om in alles wat op ons afkomt, trouw te zijn en moedig.

Misschien werkt dit wel voor jou: dat je open deze week ingaat en kijkt op welk moment jij werkelijk priester en koning kunt zijn, zoals je bedoeld bent, zoals je geschapen bent. Zijn er dingen die je op je af ziet komen waar je bang voor bent? Ik ga je niet zeggen dat het wel mee gaat vallen of dat God ervoor zal zorgen dat het niet zo ver komt. Wat ik je vraag is de moed op te brengen om dicht bij God te blijven, voor Hem te blijven kiezen, je kracht in Hem te blijven zoeken. Zo vader, zo kind.

Amen.